

Egyszerűsített adóraktári tevékenység

Az információs füzet az egyszerűsített adóraktárban előállítható termékek körét, az engedélykiadás feltételeit, az előállításra, nyilvántartásra, szállításra vonatkozó jövedéki szabályokat foglalja össze. Ismerteti továbbá az elszámolási és adófizetési kötelezettséget is.

Mikor van szükség egyszerűsített adóraktári engedélyre?

Ha a csendes bort

- kereskedelmi céllal állítják elő,
- az előállított mennyiség három borpiaci év átlagában meghaladja az 1000 hektolitert,
- feldolgozás, tárolás céljából vásárolják,
- bér munkában palackozzák, tárolják, állítják elő.

Ki mentesülhet az egyszerűsített adóraktári kötelezettség alól?

- Aki csendes bort kereskedelmi céllal, kisüzemi bortermelőként¹ állíthat elő.
- Az a természetes személy, aki szőlőt művelve, vagy legfeljebb 500 kilogramm vásárolt szőlőből borpiaci évenként és háztartásonként legfeljebb 1000 liter csendes bort állít elő saját fogyasztásra és azt semmilyen formában nem értékesíti.²

Előállítható termékek³, tevékenységek:

- **csendes bor:** előállítás szőlőfeldolgozással, szőlőmust erjesztésével, palackozás, tárolás,
- **habzóbor:** kizárólag saját előállítású csendes borból palackos erjesztéssel állítható elő, a készlet maximális mennyisége 50 000 palack.
- **egyéb csendes erjesztett ital:** kizárólag csendes borból készült „palackos fröccs”⁴ előállítása, palackozás, tárolás.

Egyszerűsített adóraktárban más jövedéki termék (sör, más habzóbor, más egyéb csendes vagy habzó erjesztett ital, köztes alkoholtermék, alkoholtermék) nem állítható elő, nem tárolható és nem palackozható.

¹ A jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) 3. § (3) bekezdés 16. pont.

² Jöt. 133. § (1) bekezdés b)-c) pont.

³ Jöt. 134. § (1)-(3) bekezdés.

⁴ Jöt. 129. § (2) bekezdés a) pontja.

Adóraktári keretek között szőlőből csendes bort csak egyszerűsített adóraktárban lehet előállítani. Palackozása egyszerűsített adóraktárban és az általános szabályok szerinti adóraktárban (adóraktár) is végezhető. Az egyszerűsített adóraktár engedélyese csendes bort és „palackos fröccs” terméket bér munkában is előállíthat, tárolhat, palackozhat. Habzóbort kizárólag saját előállítású csendes borából palackos erjesztéssel készíthet, ez adóraktárban is készülhet számára.

Miért is egyszerűbb az egyszerűsített adóraktár?

A Jöt. az egyszerűsített adóraktári tevékenységet az általános adóraktárra vonatkozó előírásoktól eltérően szabályozza. Az egyszerűsített adóraktár engedélyesének

- nincs napi adatszolgáltatási kötelezettsége,
- nem kötelező az elektronikus nyilvántartás vezetése,
- a palackos erjesztésű habzóborra csak kockázatos adózóként kell jövedéki biztosítékot nyújtania,
- jövedéki ügyintézőt nem kell alkalmaznia,
- nem kell a büntetlen előéletét igazolnia,
- évente egy alkalommal esedékes elszámolási kötelezettségét a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) helyett a hegyközségnek kell teljesítenie.

Az egyszerűsített adóraktár engedélyese a NAV-val elektronikusan, ügyfélkapun keresztül tarthat kapcsolatot. Az engedélykérelem⁵, az engedélyben megadott adatok változása, a kockázatos adózónak előírt jövedéki biztosíték nyújtása⁶ elektronikus nyomtatványon küldhető be. Az egyszerűsített adóraktári engedély kiadása elektronikusan.

Az egyszerűsített adóraktári engedély feltétele⁷

Az egyszerűsített adóraktári engedély **személyi és tárgyi feltételekhez kötött**. A kérelmet benyújtó gazdálkodó:

- nem állhat csőd-, felszámolási vagy végelszámolási eljárás alatt,
- nem lehet meg nem fizetett köztartozása, tb-járulék-tartozása részletfizetési vagy fizetési halasztás kivételével,
- rendelkeznie kell érvényes borászati üzemengedéllyel,

⁵ NAV_J31 „Kérelem a Jöt. szerinti tevékenységek engedélyezésére” elektronikus nyomtatvány.

⁶ NAV_J38 „Kérelem a felajánlott jövedéki biztosíték elfogadására” elektronikus nyomtatvány.

⁷ Jöt. 134. § (4) bekezdés, 14. § (1) bekezdés b), c), e) pont, 20. § (1) bekezdés c) pont, (4) bekezdés, a Jöt. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet (Vhr.) 5. § (2) bekezdés.

- biztosítani kell a tevékenység végzéséhez és az ellenőrzések folytatásához szükséges tárgyi feltételeket,
- okirattal kell igazolni az adóraktárként használt ingatlan, helyiség használatát,
- helyszínrajzot kell készítenie az adóraktári telephelyről,
- aláírásmintát kell adnia, ha a papír alapú szállítási okmányok aláírására jogosult személy,
- biztosítani kell az előállított, tárolt termékek számbavételéhez szükséges tárgyi feltételeket,
- ki kell jelölnie és be kell jelentenie egy NAV-val kapcsolatot tartó személyt.

A kérelemhez csatolni kell

- az adóraktári telephelyként használt ingatlan, helyiség használatát igazoló okiratot,
- a borászati üzemengedély adatait tartalmazó listát,
- a papíralapú okmányok aláírására jogosult személyek közokiratba foglalt aláírásmintáját.

Ez kiváltható a NAV képviselője előtt adott aláírásmintával. Az engedélyezés feltételeinek helyszíni ellenőrzésekor be kell mutatni az adóraktári telephelyről készített helyszínrajzot, ezen fel kell tüntetni a tárolóedények helyét, azonosító jelét és ürtartalmát. A helyszínrajzot elektronikusan is át kell adni a NAV-nak.

Nem adható engedély arra a telephelyre ahol a kérelmezőnek⁸ a Jöt. hatálya alá tartozó korábbi tevékenysége miatt megállapított adó-, bírság-, pótléktartozása, vagy zárjegyhíánnyal kapcsolatos tartozása van.

A nyilvántartásra és a vezetésére vonatkozó előírásokat az agrárpolitikáért felelős miniszter rendelete⁹ (AM rendelet) tartalmazza, ezért az engedélyezési eljárás erre nem terjed ki. Ha a kérelmező kockázatos adózó¹⁰, és az engedélykérelemben palackos erjesztésű habzóbor előállítására is szerepel, a kérelemmel együtt a jövedéki biztosíték nyújtására vonatkozó nyomtatványt is be kell nyújtani és az előírt 250 000 forint jövedéki biztosítékot a NAV rendelkezésére kell bocsátani.

⁸ Jöt. 14. § (3) bekezdés a)-b) pont.

⁹ A szőlő- és borkészítés részletes szabályairól szóló 26/2021. (VII. 29.) AM rendelet (AM rendelet).

¹⁰ Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 157. §.

Nyilvántartás-vezetés¹¹

Az egyszerűsített adóraktár engedélyese szakmai-jövedéki nyilvántartást vezet:

- általános bortermelői regiszterben, vagy
- az ePincekönyv-rendszerrel napi szintű adatkapcsolatot fenntartó számítógépprogrammal, vagy
- az ePincekönyv-rendszert használó online bortermelői regiszterben.

Az általános bortermelő-regiszter vezethető papíralapon és elektronikusan. Ennek formáját a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa honlapján közzéteszi és hitelesíti. A regiszterek elektronikusan csak az előírt feltételeket biztosító programmal vezethetők. A programmal vezetett általános bortermelői regiszternél az ePincekönyv-rendszerrel napi szintű adatkapcsolatot fenntartó, a miniszter által nyilvántartásba vett számítógépprogram (EPK) használatának szándékát legkésőbb a használat kezdése előtti munkanapon írásban be kell jelenteni a hegybírónak.¹²

Az ePincekönyvben a termékeket az adó alapjaként meghatározott mértékegység (hektoliter) szerint, termékenként, a 60 liter feletti tárolóedényben elhelyezett mennyiségeket összevontan, az ennél kisebb tárolóegységben lévőköt pedig kiserelésenkénti bontásban kell feltüntetni. Az ePincekönyv vezetésének részletszabályait kormányrendelet tartalmazza¹³.

Termékforgalmazás, szállítási okmányok

Az egyszerűsített adóraktár engedélyese az előállított, tárolt termékeit alanyi jogon, külön jövedéki engedély nélkül értékesítheti. Adóraktárból szabadforgalomba bocsátással közvetlenül értékesíthet belföldön jövedéki engedélyes kereskedőnek, jövedéki kiskereskedőnek, magánszemélynek, harmadik országba, és tagállami kereskedőnek. Adófelfüggesztéssel belföldi adóraktárnak, más EU-tagállamban lévő adóraktárnak, bejegyzett kereskedőnek.¹⁴ Ezen kívül, saját előállítású csendes borát termelői borkimérésben is értékesítheti.

Szállítási okmányként belföldön adófelfüggesztéssel és szabadforgalomban is egységesen borkísérő okmány¹⁵ (BKO), EU-tagállamba adófelfüggesztéssel szállításhoz e-TKO,¹⁶

¹¹ Jöt. 136. § (1) bekezdés, Korm. rendelet 42. §, 43. §, 44. §.

¹² Korm. rendelet 76. §.

¹³ A szőlő-bor ágazatban folytatott hatósági eljárásokról és teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 435/2021. (VII. 16.) Korm. rendelet (Korm. rendelet).

¹⁴ Jöt. 64. § (1) bekezdés, 67. § (2) bekezdés, 68. §(1) bekezdés, 53. § (1) bekezdés].

¹⁵ Jöt. 3. § (3) bekezdés 6. pont.

¹⁶ Jöt. 3. § (1) bekezdés 17. pont.

szabadforgalomba bocsátott termékek szállításához pedig egyszerűsített kísérő okmány¹⁷ (EKO) vagy annak adattartalmával megegyező egyéb kereskedelmi okmány használható.

A BKO és az EKO nyomtatványként is beszerezhető vagy elektronikusan is előállítható. A BKO-nyomtatványt a hegyközségek, az EKO-nyomtatványt a NAV értékesíti. Az elektronikus előállításához szükséges sorszám tartományt kérelemre BKO-nál a hegyközség, EKO-nál¹⁸ pedig a NAV adja ki.

Betárolás adófelfüggesztéssel

- egyszerűsített adóraktárból (palackos erjesztésű habzóbor kivételével) - BKO,
- adóraktárból bér munkában előállított termék - e-TKO,
- kisüzemi bortermelőtől kizárólag csendes bor - BKO,
- tagállami adóraktárból - e-TKO,
- tagállamon keresztül harmadik országból - e-TKO,
- közvetlenül harmadik országból - Egységes Vámokmány (EV) a vámkezelés helyéig és BKO a belföldi szállításhoz.

Kitárolás adófelfüggesztéssel

- egyszerűsített adóraktárba (palackos habzóbor kivételével) – BKO,
- adóraktárba (alapanyagként, palackozásra) – BKO,
- kisüzemi bortermelőnek (bérpalackozott csendes bor) – BKO,
- tagállami adóraktárba – e-TKO,
- tagállamon keresztül harmadik országba – e-TKO,
- közvetlenül harmadik országba – BKO a vámkezelés helyéig és EV.

Kitárolás szabadforgalomba bocsátással

- tagállami kereskedőnek – EKO,
- belföldön jövedéki engedélyes kereskedőnek – BKO (vagy ezt helyettesítő számla),
- jövedéki kiskereskedőnek – BKO (vagy ezt helyettesítő számla),
- végső fogyasztónak közvetlenül az egyszerűsített adóraktárban – BKO,
- termelői borkimérés az egyszerűsített adóraktárban (kizárólag csendes bor) – BKO,

¹⁷ Jöt. 3. § (1) bekezdés 13. pont.

¹⁸ A Jöt. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet (Vhr.) Vhr. 13/A.§.

- termelői borkimérés helyére szállítás (kizárólag csendes bor) (saját használatú üzletbe, kitelepülés helyére) – BKO.

Termelői borkimérés¹⁹

Az egyszerűsített adóraktár engedélyese a saját előállítású csendes borát kiskereskedőként²⁰ termelői borkimérésben is értékesítheti. Ennek feltétele, hogy ezt a kereskedelmi hatósághoz bejelentse.²¹ Termelői borkimérés az egyszerűsített adóraktárban és ezen kívül az egyszerűsített adóraktár engedélyesének használatában lévő üzletben is végezhető. Termelői borkimérést végzőként alkalmi rendezvényekre kitelepülhet a jövedéki kiskereskedelem szabályai szerint.²²

Hivatalos zár alkalmazása, nyilvántartása, elszámolása²³

A két litert meghaladó kiszerezésű csendes bor belföldön hivatalos zárral ellátva szállítható, értékesíthető. Az általános szabálytól eltérően nem kell hivatalos zárat felhelyezni:

- a termelői borkimérésben végzett értékesítésnél,
- bag-in-box kiszerezésen,
- ha az egyszerűsített adóraktár engedélyese magánszemélyként személyes fogyasztásra 30 liter alatti mennyiségben szállít.

Ha a termelői borkimérés üzletben történik, az egyszerűsített adóraktár és az üzlet közötti szállításhoz hivatalos zárat kell felhelyezni.

Hivatalos zár a NAV által engedélyezett gyártótól szerezhető be. Az átvett hivatalos zárról, annak felhasználásról meghatározott adattartalommal papíron, vagy elektronikusan nyilvántartást kell vezetni. A papíralapú nyilvántartást kérelem alapján az egyszerűsített adóraktár engedélyes székhelye (telephely, lakóhely) szerint illetékes NAV hitelesíti. A hivatalos zár felhasználásról az elszámolással egy időben kell a hegybírónak adatot szolgáltatni.

Elszámolás, adófizetési kötelezettség²⁴

Az egyszerűsített adóraktár engedélyesnek évente egyszer, a borpiaci év²⁵ végén, a szőlőbor-pincekönyv alapján elszámolást kell készítenie a

¹⁹ Jöt. 3. § (3) bekezdés 25. pont.

²⁰ Jöt. 3. § (1) bekezdés 27. pont, kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 2. § 15. pont.

²¹ A kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet 2. §.

²² Jöt. 70. § (3) bekezdés, Vhr. 41. § (3) bekezdés, 86. Információs füzet: Jövedéki kis-és nagykereskedelem.

²³ Jöt. 9. §, 138. § (1) bekezdés, (4)-(5) bekezdés, Vhr. 12. §, 93/R. §.

²⁴ Jöt. 136. § (2)-(3) bekezdés.

²⁵ Az előző év augusztus 1-től a következő év július 31-ig tartó időszak.

- saját termelésű és vásárolt szőlőmennyiségéről,
- előállított, tárolt, kitarolt csendes és habzó bor mennyiségéről,
- készletváltásokról (például beszerzés, bér munka, melléktermék),
- borpiaci év tényleges zárókészletéről,
- hivatalos zár készletelszámolásról.

Az elszámolást a borpiaci év végét követő szeptember 10-ig az agrárpolitikáért felelős miniszter rendelete²⁶ szerinti nyomtatványon kell benyújtani a hegyközséghez. A hegybíró az elszámolás adatokat a beérkezéstől számított 21 napon belül elérhetővé teszi a NAV számára.

A csendes bor és a „palackos fröccs” adómértéke nulla forint, a habzóbor adómértéke hektoliterenként 16 460 forint. A nulla adómérték miatt csak a szabadforgalomba bocsátott palackos erjesztésű habzóbor mennyisége után kell az adót bevallani és megfizetni, az elszámolással egy időben.

Az egyszerűsített adóraktár engedélyesnek nem kötelező a tényleges készletet megállapítani a naptári év végén vagy az üzleti év mérlegforduló napján.²⁷

Áttérés kisüzemi bortermelésre²⁸

Ha az egyszerűsített adóraktár engedélyes megfelel a kisüzemi bortermelői feltételeknek, nyilatkozhat arról, hogy a tevékenységét kisüzemi bortermelőként kívánja folytatni. A nyilatkozat elektronikus nyomtatványon²⁹ nyújtható be a NAV-nak.

A nyilatkozat alapján a NAV vizsgálja:

- az egyszerűsített adóraktár engedélyesének jogi és gazdasági függetlenségét,
- az előállított csendes bor mennyiségét,
- a palackos erjesztésű habzóbor készletét,
- a palackos fröccs mennyiségét.

A kisüzemi bortermelés feltételeként meghatározott csendes bor mennyiségének megállapítása a tevékenység idejétől függ. Ha a nyilatkozattételre a tárgy borpiaci évre vonatkozó elszámolás előtt kerül sor, a nyilatkozatban meg kell adni a tárgy borpiaci évben a nyilatkozattétel időpontjáig

²⁶ AM rendelet.

²⁷ Jöt. 134. § (7) bekezdés.

²⁸ Jöt. 136. § (4) bekezdés, Vhr. 98. §.

²⁹ NAV_J31 „Kérelem a Jöt. szerinti tevékenységek engedélyezésére”.

előállított csendes bor mennyiségét. Ha a nyilatkozattételkor a tevékenység ideje kevesebb, mint három borpiaci év, akkor a megkezdett borpiaci évek alatt előállított mennyiségek átlagát kell figyelembe venni.

A kisüzemi bortermelői feltételek teljesülésekor a NAV az egyszerűsített adóraktári engedélyt visszavonja. Mivel a tevékenység nem szűnik meg, hanem egy másik formában folytatódik, ezért nem kötelező a készletfelmérés. A kisüzemi bortermelővé vált gazdálkodó választhat, hogy szakmai-jövedéki nyilvántartását kisüzemi bortermelői regiszterben, általános bortermelői regiszterben vagy online bortermelői regiszterben vezeti.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal